

Dommerutdannelsen for sportsdommere i Norsk Islandshestforening

Forord

På alle stevner holdt innen Norsk Islandshestforening (NIHF) sine lokallag, skal det brukes dommere som har tatt sin utdanning innen NIHF, eller en annen forening knyttet til FEIF. Utdannelsen er for alle som har interesse for, eller noe erfaring med stevner – enten som skriver, stevneleder og/eller rytter. Deretter kreves det en viss erfaring/kunnskap om ridning.

Selve teoriutdannelsen skjer normalt gjennom en helg. Du skal lære om gangartsteori, introduksjon til Regelverket og guidelines. Det vil også være bedømming av hest på kurset, enten via video eller live, avhengig av hva som er tilgjengelig. Helgen avsluttes med en teoretisk prøve.

Dersom du består teorien, anbefales det at du deltar som meddommer på flest mulig stevner. Du kan ta kontakt med dommerutvalget om det er noen stevner du skal på, så avtaler utvalget med aktuelle dommere at de får en meddommer, evt. kan du også avtale med dommerne selv. Din dommer-mentor bør være en erfaren dommer, fortrinnsvis med minimum nasjonal status.

Du vil hvert år ha mulighet til å kunne ta din teoretiske og praktiske dommereksamen på minst en prøvearena arrangert av utvalget. Vær oppmerksom på at bestått prøve gjelder for 2 år. Dersom du ikke har gått opp og bestått **både** teoretisk og praktisk prøve innen denne tid, må prøver tas på nytt. Man må og delta på nytt kurs dersom man stryker på eksamener og ikke tar de opp innen 2 år.

Dersom man ønsker å avholde praktisk eksamen, skal dette avtales med dommer- og utdanningsutvalget (DU). Minstekrav er at arrangør kan stille med 5-8 hester i hver disiplin på en godkjent ovalbane, og sensor skal godkjennes av DU. Praktisk eksamen avholdes ofte på et World Ranking Stevne.

Praktisk eksamen består av T1/T3, T2/T4, V1/V2, F1/F2 og PP1. Du bedømmer som regel 5 hester per klasse, og resultatet ditt vurderes opp mot 3 sensorer – en FEIF dommer, en erfaren engasjert dommer og en representant for dommerutvalget.

Både praktisk og skriftlig, teoretisk eksamen er anonym med kandidatnummer.

Når man har gjennomført kurset og bestått begge prøvene, får man sin autorisasjon og kan dømme stevner.

Vi har flere utdannelsesstrinn:

Lokallagsdommer – Nasjonaldommer og Internasjonal dommer (FEIF-dommer). Hvert trinn tar ca. 1/2-2 1/2 år, hvor man blir evaluert av Dommerutvalget for å bli godkjent til neste trinn. Ta gjerne kontakt med DU om du ønsker å utdanne deg videre.

Regler for sportsdommeres utdanning, utnevning og opprettholdelse av status.

1. Innledning

1.1. For å kunne gå opp som lokallagsdommer kreves noe forkunnskap, og det anbefales å ha generell ridekunnskap og en interesse for konkurranseridning. Fra 2020 skal kandidaten minimum være utdannet B-instruktør eller tilsvarende.

1.2. For å bli godkjent som lokallagsdommer må man ha bestått teoriprøven og den praktiske prøven gjennom NIHF.

1.3. For å bli godkjent som nasjonaldommer, skal lokallagsdommeren godkjennes av DU og ha dømt minimum 10 stevner. Prøven kan gjennomføres på et kurs holdt gjennom NIHF eller på FEIF sine seminarer der de arrangerer dommerprøver. Utenlandske dommere som bor i Norge og har tatt eksamen utenlands, kan godkjennes som dommere ved at de oppfyller reglene for lisensen

1.4. Forløpet i dommerutdannelsen;

- Bestått teoriprøve (gyldig i 2 år, ingen begrensning på konteforsøk)
- Bestått praktisk prøve (gyldig i 2 år, 1 konteforsøk påfølgende år der man kan konge eventuelt de klassene man strøk i)
- Lokallagsdommer
- Nasjonaldommer (må bestå ny teori- og praktisk prøve via NIHF eller FEIF, krav om å ha dømt minimum 10 stevner)
- Internasjonal dommerprøve (må ha vært Nasjonaldommer i minimum 2 år og skal godkjennes av DU før eksamen)
- FEIF-dommer (lisensen opprettholdes via FEIF)

Det er fullt mulig å forbli lokallagsdommer, så lenge man opprettholder kravene for lisensen. Oppfyller man ikke disse kravene, vil man bli strøket dommerlisten og du mister din dommerstatus. Ideelt sett ønsker DU at man går opp til Nasjonaldommereksamen etter 4 år, men dette er helt frivillig.

Etter bestått Nasjonaldommereksamen, forblir man nasjonaldommer hvis man oppfyller kravene for lisensen. Hvis man ikke opprettholder kravene for lisensens som nasjonaldommer, mister man sin dommerstatus. Man må da ta hele utdanningsløpet på nytt om man ønsker å fortsette å dømme.

2. Utdanning som lokallagsdommer/dommeraspirant

2.1. Kurset for lokallagsdommer varer en helg, og omfatter opplæring i ridelære, gangartslære og bedømming av disipliner som er beskrevet i FIPO.

2.2. Man kan fullføre kurset for lokallagsdommer uten å ta prøvene. Du vil da få status som dommeraspirant.

2.3. Evaluering av prøver. Evaluering av den praktiske prøven skal skje av minimum 2 dommere godkjent av DU. Av disse dommerne må minst 1 ha FEIF status og 1 kan være nasjonal. Evalueringen skjer på grunnlag av karakterer fra utvalgte klasser/ekvipasjer som da sammenlignes med sensorenes papirer.

Ved evalueringen vektlegges:

- Plassering av karakter i det riktige området i guidelines
- Anvendelse av fradrag, advarsler og diskvalifikasjoner
- «Blinde» felter i forhold til enkelte gangarter og taktfeil.
- Sammenheng mellom eventuell kommentar og karakter.

På bakgrunn av denne evalueringen får kandidatene en muntlig og/eller skriftlig tilbakemelding av sensorene/DU etter at alle praktiske eksamener for sesongen er utført. Ut fra eventuelle svake punkter i evalueringen så skal kandidaten få tilbakemelding på dette og skal sammen med DU fremlegge en handlingsplan for å hjelpe kandidaten med å forbedre seg på de punkter. Kandidaten skal også få tilbakemelding på hvilke elementer han/hun var sterk på.

Handlingsplanen kan inneholde forpliktelser som;

- Å være meddommer sammen med utvalgte Nasjonaldommere/FEIF-dommere
- Se på ulike gangartsvideoer, gjerne sammen med andre dommere
- På andre måter oppsøke situasjoner hvor man kan trene blikket på det man sliter med. Ulike ridekurs m.m.
- Oppsøke og få hjelp/forklaring på hvordan man kan se den feilen man sliter med.

Sensor evaluerer med et av følgende resultater Bestått/ikke bestått. For å bestå må man ha en treffprosent på minimum 60% av gitte karakterer. Feilene vektlegges ulikt, ut i fra hvor stort avviket er. Etter bestått evaluering er man utnevnt lokallagsdommer og er pliktig til å oppfylle kravene for lisensen for å kunne dømme stevner.

3. Utdannelse av nasjonaldommer

3.1. Etter å ha dømt minst 10 stevner som lokallagsdommer, kan man gå opp til ny dommereksamen. Denne eksamen strekker seg over 2-3 og består av en praktisk del og en teoretisk del, hvor ferdighetene til lokallagsdommeren blir bedømt. Praktisk prøve som nasjonaldommer utføres likt som lokallagsdommer, men med mindre avvik er akseptert. Teoretisk prøve kan variere, og man må være forberedt på både en skriftlig eller en muntlig prøve.

Etter beståtte eksamener blir man utnevnt til Nasjonaldommer og kan dømme bl.a. World Ranking stevner. Man må også opprettholde kravene for lisensen.

Hvis man ikke består en eller begge eksamener, forblir man lokallagsdommer frem til neste planlagte eksamen. Bestått teoriprøve er gyldig i 2 år. Den praktiske prøven må bestås i alle klasser for å være gyldig. Består man ikke den praktiske prøven må den tas på nytt. Evalueringen skjer på samme måte som ved lokallagsdommereksamen, men med strengere krav til feilprosent. Den praktiske prøven er bestått med en feilprosent på maks 20 %

4. Utdannelse som FEIF-dommer, internasjonal dommer.

4.1. Dommerutvalgets krav for å utnevne en kandidat til FEIF-dommer:

- Minst 2 år som nasjonaldommer
- De siste 3 årene ha dømt minst 10 dager, hvor minimum 5 av de har vært WorldRanking stevner
- Erfaring som hoveddommer
- Kan fremlegge en forberedelseplan for eksamen
- Les om FEIF sin eksaminering i FEIF sitt regelverk.

5. Opprettholdelse av status

5.1. Lokallagsdommer og nasjonaldommer:

- Må ha dømt minimum 3 stevnedager i året
- Delta på dommerseminar minimum hvert 2 år

5.2 FEIF-dommer:

- Ansvarlig for å opprettholde kravene til FEIF.

Det foreligger egne krav fra FEIF, de har lisensieringen.

FEIF arrangerer mulighet til å ta den internasjonale eksamen minst annethvert år.

Man får lisens for 3 år av gangen, og må fornye denne. Det er 2 måter å fornye på.

Den ene er å ta eksamen på nytt, den andre er å delta på et internasjonalt seminar, samt ha dømt minst 15 WR stevner i løpet av de 3 siste årene.

6. Dispensasjon

Dommerutvalget kan i særlige tilfelle gi dispensasjon for disse reglene, på samme måte kan enkelte dommere søke om fritak for 1 år. Søknaden sendes til DU sin leder, og skal være begrunnet.

DU tar så stilling til søknaden ut i fra dommerens aktivitet de siste 2 årene og årsaken til dispensasjonen. Man kan ikke forvente å få dispensasjon flere ganger innen kort tid. Etter endt dispensasjon må dommeren delta på første dommerseminar-anledning.

Mvh

Dommerutvalget v/ leder Hanne Hestevik, NIHF 2013

Revidert v/utvalgsmedlem Ine Smedbakken, NIHF 2015

Revidert v/leder Ine Smedbakken, NIHF 2019